2024/2604

8.10.2024

SKLEP SVETA (EU) 2024/2604

z dne 25. junija 2024

o podpisu, v imenu Evropske unije, in začasni uporabi Sporazuma med Evropsko unijo, Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, Sporazuma med Kraljevino Norveško in Evropsko unijo o norveškem finančnem mehanizmu za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, Dodatnega protokola k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Kraljevino Norveško ter Dodatnega protokola k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Islandijo

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 217 v povezavi s členom 218(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Potreba po zmanjšanju ekonomskih in socialnih neskladij v Evropskem gospodarskem prostoru še vedno obstaja, zato bi bilo treba vzpostaviti nov mehanizem za finančne prispevke držav Efte v EGP in nov norveški finančni mehanizem.

(2) Svet je 20. maja 2021 Komisijo pooblastil, da začne pogajanja z Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o sporazumu o prihodnjih finančnih prispevkih držav Efte v EGP za ekonomsko in socialno kohezijo v Evropskem gospodarskem prostoru. Komisija je v imenu Unije s pogajanji dosegla Sporazum med Evropsko unijo, Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028. Sporazum bo sklenjen v obliki Protokola 38d k Sporazumu EGP. Komisija je v imenu Unije s pogajanji dosegla tudi Sporazum med Kraljevino Norveško in Evropsko unijo o norveškem finančnem mehanizmu za obdobje od maja 2021 do aprila 2028.

(3) Finančni mehanizem EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028 (v nadaljnjem besedilu: finančni mehanizem EGP) in norveški finančni mehanizem za obdobje od maja 2021 do aprila 2028 (v nadaljnjem besedilu: norveški finančni mehanizem) bosta prispevala k zmanjšanju gospodarskih in socialnih neskladij v Evropskem gospodarskem prostoru ter h krepitvi odnosov med državami Efte v EGP in državami upravičenkami.

(4) V finančnem mehanizmu EGP se odražajo koristi, ki jih imajo države Efte v EGP od svojega sodelovanja na notranjem trgu, v njem pa se v skladu s členom 115 Sporazuma EGP upošteva tudi cilj, da se spodbuja stalna in uravnotežena krepitev trgovine in gospodarskih odnosov med vsemi pogodbenicami Sporazuma EGP.

(5) Finančni mehanizem EGP in norveški finančni mehanizem vzpostavljata posebne postopke, ki povečujejo učinkovitost izvajanja in posvetovanja držav upravičenk. Finančni mehanizem EGP in norveški finančni mehanizem zlasti določata posvetovanja Komisije na strateški ravni med pogajanji o memorandumih o soglasju med državami donatoricami in državami upravičenkami. Prav tako vključujeta ureditve, da Komisija pomaga državam upravičenkam pri posvetovanjih o določbah za izvajanje mehanizmov. Ti zaščitni ukrepi bodo prispevali k učinkovitemu in pravočasnemu izvajanju mehanizmov, pri čemer se bodo v celoti upoštevale potrebe držav upravičenk in večje težave, ki bi jih lahko imele pri izvajanju finančnih mehanizmov, tudi v zvezi s skupnimi vrednotami in načeli spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic. V zvezi s tem bi bilo treba nameniti pozornost temu, da ima država upravičenka pravico, da se izreče, kadar gre za ukrepe, kot sta začasna ustavitev plačil in izterjava sredstev.

(6) Glede na to, da bo finančni mehanizem EGP dodatni protokol k Sporazumu EGP, lahko Unija v skladu z ustreznimi postopki iz Pogodb in na podlagi člena 111 Sporazuma EGP Skupnemu odboru predloži sporne zadeve glede razlage ali uporabe dodatnega protokola. Svet EGP lahko v skladu s členom 89 Sporazuma EGP obravnava kakršno koli vprašanje, ki povzroča težave.

(7) Posebne določbe o uvozu nekaterih rib in ribiških proizvodov s poreklom iz Islandije in Norveške v Unijo, ki so določene v dodatnih protokolih k sporazumoma obeh držav o prosti trgovini z Evropsko gospodarsko skupnostjo ([1]), so prenehale veljati 30. aprila 2021 in bi jih bilo treba pregledati v skladu s členom 1 teh dodatnih protokolov. Poleg pogajanj o prihodnjem finančnem prispevku in v okviru celovitega svežnja sporazumov je zato Svet 20. maja 2021 tudi pooblastil Komisijo, da začne pogajanja o sporazumu o dostopu do trga za ribe in ribiške proizvode s poreklom iz Islandije in Norveške.

(8) Nadomestitev obstoječih finančnih mehanizmov z novimi mehanizmi, ki določajo posebne postopke, se nanašajo na drugo obdobje, druge zneske sredstev in druge izvedbene določbe, ter obnovitev in podaljšanje koncesij za nekatere ribe in ribiške proizvode, ki so bili del celovitega svežnja pogajanj, predstavljajo kot celota pomemben razvoj v sodelovanju z državami Efte v EGP, kar opravičuje uporabo člena 217 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

(9) V navedenih sporazumih in dodatnih protokolih je predvidena začasna uporaba pred njihovim začetkom veljavnosti.

(10) Sporazuma in dodatna protokola bi bilo treba podpisati v imenu Evropske unije, s pridržkom njihove poznejše sklenitve, ter jih začasno uporabljati.

(11) Komisija bi morala v skladu s Pogodbama zagotoviti podpis sporazumov in dodatnih protokolov s pridržkom njihove sklenitve –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Podpis, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo, Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, Sporazuma med Kraljevino Norveško in Evropsko unijo o norveškem finančnem mehanizmu za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, Dodatnega protokola k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Kraljevino Norveško ter Dodatnega protokola k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Islandijo se odobri s pridržkom sklenitve navedenih sporazumov in dodatnih protokolov ([2]).

Člen 2

Komisija zagotovi podpis Sporazuma med Evropsko unijo, Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, Sporazuma med Kraljevino Norveško in Evropsko unijo o norveškem finančnem mehanizmu za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, Dodatnega protokola k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Kraljevino Norveško ter Dodatnega protokola k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Islandijo s pridržkom njihove sklenitve.

Člen 3

S pridržkom njune poznejše sklenitve in do zaključka postopkov, potrebnih za njun začetek veljavnosti, se Sporazum med Evropsko unijo, Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028 ter Sporazum med Kraljevino Norveško in Evropsko unijo o norveškem finančnem mehanizmu za obdobje od maja 2021 do aprila 2028 uporabljata začasno v skladu s členom 3, tretji odstavek, oziroma členom 10(3) teh sporazumov, in sicer od prvega dne prvega meseca, ki sledi deponiranju zadnjega uradnega obvestila v ta namen ([3]).

([1]) UL L 141, 28.5.2016, str. 18 in 22.

([2]) Besedila sporazumov in dodatnih protokolov so objavljena v UL L, 2024/2600, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2600/oj, UL L, 2024/2601, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2601/oj, UL L, 2024/2602, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2602/oj, UL L, 2024/2603, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2603/oj.

([3]) Generalni sekretariat Sveta bo v *Uradnem listu Evropske unije* objavil datum, od katerega se bosta sporazuma začasno uporabljala.

S pridržkom njegove poznejše sklenitve in do zaključka postopkov, potrebnih za njegov začetek veljavnosti, se Dodatni protokol k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Kraljevino Norveško uporablja začasno v skladu s členom 5(3) Dodatnega protokola , in sicer od prvega dne tretjega meseca po deponiranju zadnjega uradnega obvestila v ta namen ([4]).

S pridržkom njegove poznejše sklenitve in do zaključka postopkov, potrebnih za njegov začetek veljavnosti, se Dodatni protokol k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Islandijo uporablja začasno v skladu s členom 4(3) Dodatnega protokola, in sicer od prvega dne tretjega meseca po deponiranju zadnjega uradnega obvestila v ta namen ([5]).

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Luxembourgu, 25. junija 2024

Za Svet

predsednica

H. LAHBIB

([4]) Generalni sekretariat Sveta bo v *Uradnem listu Evropske unije* objavil datum, od katerega se bo Dodatni protokol začasno uporabljal.
([5]) Generalni sekretariat Sveta bo v *Uradnem listu Evropske unije* objavil datum, od katerega se bo Dodatni protokol začasno uporabljal.